

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԻ

ԴԵԳԻԵԳԱԾՈՒ

ديجنادو

Հրատարակութիւն Գաբիթի Հ.Բ.Ը.Մ.ի

نشرة جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة

ՀԱՅ ԺԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈԹՈՂՆԵՐ

ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Հիւսիս -արեւմտեան կողմէ, Թալին, Է. դար:

ՏԵԼԵՂՏԻՎ

Տարբերակող
Պատճառակիր Գամբլէի
Հայրական Բարեգործական Օճեմանոյ Միջոցաւմ
Հեռ. 999938

DEGHEGADOU

Periodical
Published by
American General Benevolent Union - Cairo
Tel. 5919638

ديجيجادو

نشرة دورية
جمعية القاهرة الخيرية الأمريكية العامة
ت : ٥٩١٩٦٣٨

Բ Ո Վ Ա Ն Գ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

<p>ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԽՄԲԱԳԻՐ</p> <p><i>Տիգրան Գէորգեան</i></p>	<p>Մենքուպեան ուղղագրութիւնը 1 <i>Սուրէն Դանիէլեան</i></p> <p>ՀԲԸՄ-ի 95-ամեակի շքեղ տօնակատարութիւն Աղեքսանդրիոյ մէջ 2 <i>Ն. Գարթայեան</i></p>
<p>ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՋԵՒԱՒՈՐՈՄ</p> <p><i>Շահէ Լուսարարեան</i></p>	<p>Համագաղութային պատերթ պոլի մրցաշարք 4 <i>Թղթակից</i></p>
<p>ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՑԻՆ ՕՍՐՈՒԱԾՔ</p> <p><i>Մանուէլ Գրիգորեան</i></p>	<p>Բարերարութիին բարի յիշատակը 5 ՀԲԸՄ-ի միջմասնաճիւղային հանդիպում Եգիպտոսահայ պարբերական մամուլի մանրաժապատէճներում յանձնումը</p> <p>Համահայկական Երկրորդ Խաղերում՝ 6 եգիպտոսահայերը կը մասնակցին անշատ խումբերով</p>
<p>ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ</p> <p>Nubar Printing House</p>	<p>Է. դարու հայկական ճարտարապետական յուշարձաններ 7 <i>Տիգրան Գէորգեան</i></p> <p>Փարատնական Եգիպտոսի գրական նմուշներ 10 <i>Տ.Գ.</i></p>
<p>ԹԻՎ 20 Նոր Շրջան</p>	<p>Լուրեր 12</p>
<p>ՅՈՒՆԻՍԿՈՒՄ 2001</p>	<p>Երկտողեր, եռեակներ 13 <i>Արամայիս Սահակեան</i></p>
<p>ՅՈՒՆԻՍԿՈՒՄ 2001</p>	<p>Կրթաթոշակներ եւ կրթական ծախսեր - 2000 14</p> <p>Կրթական մրցանակներ 15</p> <p>Անդամական 16</p>

ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ՈՒՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ

Մեսրոպեան ուղղագրության վերադարձի խնդիրը պատեհապաշտների հարց չէ, ինչպես յաճախ փորձում են ներկայացնել: Եւ յետոյ պետք չէ մոռնալ, որ մեր ժողովրդի առնուազմ լուսագոյն կէտը՝ գրում է մեսրոպեան հաւատարմութեամբ:

Յաճախ փորձում են այն ներկայացնել որպէս արեւմտահայ եւ արեւելահայ հակադրութեան խաղ, ինչը՝ մեղմ ասած, քարոյական չէ: Չէ՞ որ Թումանեանն ու Տէրեանը, Չարենցը, լուսագոյն իրենց ստեղծագործութիւնները տալիս էին այդպէս, գիտակցելով որ գիրը պատմութիւն է:

Ի՞նչ պատահեց ուրեմն. ինչո՞ւ մենք այդպէս հապճեպ «պայծառացանք»՝ հրաժարուելով նրանից, որ մեզ ուղեկցել էր հազարաւոր տարիներ:

Նոր ուղղագրութեան մենք անցել ենք վարչական մեթոտներով, եւ այսօր այն պարտադրում ենք նաեւ սփիւռքահային. նոյն վարչական մեթոտները փորձում ենք կիրառել արեւմտահայութեան վրայ, որը՝ հազար ու մի փորձութիւն տանում է անտրտունք, նահանջում, յաճախ ձուլւում «ուրիշներով, շինուած հսկայ ծովում մէջ», քայք քարձր է պահում մեսրոպեան գիրը, թէւ անհրաժեշտ աջակցութիւն չի ստացել մեզանից:

Մենք նրան ասում ենք. տե՛ս՝ ինչպէս մոռցանք անցեալը, այն աստիճան, որ վերադարձը արմատներին մեզ համար սարսափելի է: Որովհետեւ անգրագիտութեան վախը մեր մէջ է նստած: Որովհետեւ այսօր լեզուաբանը չի նովմիկ է դարձել եւ ինքն է որոշում՝ թէ ով պիտի խօսի, ով՝ լռի:

Գա վախի ու սարսափի մթնոլորտ ստեղծելու յայտնի ուղին է: Ապա ուշադրութեամբ նայեցէք Ակադեմիայի լեզուի ինստիտուտի աշխատակիցների վարքագծին: Արեւմտահայազետ ընկերներ ունեն, նրանք լուրն են: Եթէ կողմերը մարդ չի լինում, մէկ-մէկ կարօտով անկեղծանում են: Ոչ մէկը, սակայն չի յանդգնում քարձրաձայնել մեսրոպեան ուղղագրութեան օգտին: Ինձ թում է՝ «միասնական հոսանքի» մէջ են:

Ես այդ մարդկանցից շատերին հասկանում եմ, քայք արդարացնել չեմ կարողանում: Հասկանում եմ, որ արեղեանական «Հանդերձը» հաց է եղել, կենսագրութիւն է եղել, մասնաւորաբար դաս, դասագիրք ու մեծագրութիւն: Հիմա ի՞նչպէս փոխուեմ...:

Լաւ է յորդորել Լ. Հախվերդեանը մեսրոպեան ուղղագրութեան կողմնակիցներին՝ թող պարկեշտութիւն ունենան: Իսկայէս, այսօր պարկեշտութիւնը բացակայում է մեր լեզուա-

բանների մօտ: Այլապէս՝ թշնամանքով չէին լցուի արեւմտահայերէնի հանդէպ, որն ի՛նչ մեղք ունի, թէ մեսրոպեան «հնակարկատն» է հագին: Իսկ աստելութիւնն այն է, որ ընդունելով՝ թէ մենք երկու գրական ժամանակակից լեզու ունենք, միայն մէկն ենք փայլեցնում, իսկ պետական եւ ոչ պետական կրթական համակարգում արեւմտահայերէնը թշուառ ազգականի վիճակում է: Ժամ չենք տալիս աշակերտին եւ վաղուայ ուսուցչին, որ սովորի այդ լեզուն: Եւ յետոյ խնդրում ենք որ Դուրեանն ու Վարուժան, Մեծարեց ու Ծահնուր հասկանայ: Ինքներդ համեմատեցէք քանասիրական քաժիճների տուած յատկացումները:

Գիտակցուա՞ծ քայլ է: Անշուշտ: Պարկեշտութիւն,- կ'անելցնէի ես եւ քարեկամ ու զինակից վերագտնելու յոյսով կը քթթէի այքս մեր արեւմտահայազետներին, որոնք կը դառնան, ի վերջոյ, Թումանեանի գրի պաշտպանը:

Եզրակացութիւնը բնական է, չի կարելի արգիլել դասական ուղղագրութեան կիրառութիւնը Հայաստանի մէջ: Չի կարելի ուղղագրութեան առընչութեամբ մեծամասնութեան մտավախութեան վրայ խաղալով՝ հանդուրժել ազգային շահի օտարումը:

Պէտք է համարձակ նայել ժամանակի մարտահրաւերին, եթէ մեզ ազգային միասնութիւն է պէտք, այն պիտի կառուցել մեսրոպեան հիմունքով:

Եթէ մենք Արեւմտեան Հայաստանի պահանջատէր ենք զգում մեզ, պիտի տէ՛ր կանգնենք նաեւ մշակութային միասնութեան: Չի կարելի երկիր պահանջել, քայք շարունակել արտագաղթը: Չի կարելի արեւմտահայութեան դատի պաշտպան լինել եւ բռնանալ մեզ միադրող գրի վրայ, օտարել մեզնից մեր մշակութիւնը: Քայլը մերն է: Գիրը հայրենից-սփիւռք յարաբերութիւնների ռազմավարական փորձաքարն է:

Ուղղագրութիւնը՝ համապետական նշանակութեան հարց է:

Համրապետութեան նախագահը ինքը պիտի երաշխաւոր դառնայ հայ գրի պաշտպանութեան:

ՍՈՒՐԷՆ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ

քանասիրական գիտութիւնների դոկտոր-փրոֆեսոր,
«Սփիւռք» Գիտատեսմական կենտրոնի տնօրէն:

Հ.Բ.Ը.Մ.-ի 95-ԱՄԵԱԿԻ ԾՔԵՂ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԷՋ

Աղեքսանդրիոյ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Մասնաճիւղը՝ Կիրակի, 24 Յունիս 2001-ին տօնեց մայր Միութեան հիմնադրութեան 95-րդ տարեդարձը՝ կազմակերպելով երգահանդէս մը:

Ըստ պատշաճի, Կիրակի առաւօտ, յաւարտ Սուրբ եւ Անմահ պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Աղեքսանդրիոյ Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցոյ մէջ, հիմնադիրներու, իրարյաջորդ նախագահներու եւ Մասնաճիւղի բոլոր հանգուցեալ անդամներուն հոգոց ի հանգիստ:

Պաշտօնի աւարտին, եկեղեցոյ շրջաքալին մէջ գտնուող՝ Երանուհի Թագուր Փաշայի եւ Լեւոն Պէշ Թակոբեանի շիրիմները՝ որպէս բոլոր ննջեցեալ անդամներուն յիշատակարան նկատի ունենալով, Արժ. Տ. Գրիգոր ԲՅԷ. հոգոց Դամբանի օրհնութիւնը կատարեց, իսկ ՀԲԸՄ-ի Վարչութեան անդամները՝ ծաղկեպսակ գետեղեցին:

Երեկոյեան Պօղոսեան Ազգ. Վարժարանի Մելքոնեան հանդիսասրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հայ Գեղեարտեստասիրաց Միութեան եւ Կոկանեան Սրահի միացեալ «Արագիլ» երգչախումբի համերգը:

Արագիլ երգչախումբը եւ իրեն ընկերացող նուագախումբը:

Ներկայ էին Ազգային Իշխանութեան, բարեսիրական, մշակութային միութեանց, եկեղեցական ու մարզական միութիւններու ներկայացուցիչներ, եւ հափտը անլի հանդիսատեսներ, որոնք մօտ երկու ժամ ըմբռնեցին «Արագիլ» երգչախումբին ճոխ յայտագիրը:

Համերգը սկսաւ Եգիպտոսի, հայրենի եւ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի քայլերգներով եւ օրուան հանդիսութիւնը կը հովանաւորէին երեք յարանուանութեանց պետերը, նախագահութեամբ Տիար Վահան Ալեքսանեանի եւ իր Ազնուափայլ Տիկնոջ: Բացման խօսքով ելոյթ ունեցաւ Միութեան Մասնաճիւղի փոխատենապետ Տոցթ. Կարապետ Անսուրեան, որ վեր առաւ մինչեւ օրս շարունակուող հիմնադիրներուն գծած ճիշտ ուղին:

Հայրենի Փրոֆ. Լրանդ Աղաջանեան, ներկայացուց կարճ ժամանակի մը մէջ իր մարզած երիտասարդները, որոնք իրենց ելոյթով ոգևորեցին եւ խանդավառեցին հայ երգի կարօտ ներկաները:

Մեներգներով ելոյթ ունեցաւ Տիկին Սիլվա Թերզիպաշեան, որ իր քաղցր ձայնով դիտեց ներկաները:

Յոբէլնական կարկանդակի հատում՝ ձախէն՝ Նապարէթ Գարբուբեան, Տոցթ. Կարապետ Անսուրեան, Տիար Վահան Ալեքսանեան, Ալն, Տիկին Սիլվա Ալեքսանեան, Տիկին Մալի Վարձպետեան, Տիար Սարգիս Վարձպետեան, Տիար Հրանդ Վարձպետեան, Տիար Մուշեղ Պամմանեան:

ՀԲԸՄ-ի Բարերար Առյուծ Լեւոն Պէյ Յակոբեան դասընթացակիւն առջեւ:
 Չախէն՝ Տիար Մուշեղ Պասաճեան, Արժ. Տէր Գրիգոր Քիչ. Մուրատեան, Տիար Վահան Ալեքսանեան, Տիար Սարգիս Վարձպետեան, Տոքթ. Կարապետ Անտրեան եւ Տիար Նապարէր Գարթալեան:

Չախէն՝ Տէր եւ Տիկին Մուշեղ Պասաճեան, Տէր եւ Տիկին Սամուկ Գալփարճեան, Տիկ. Աստղիկ Տէր Արսէնեան, Տիար Պերճ Փալանճեան, Արժ. Տէր Գրիգոր Քիչ. Մուրատեան, Տիար Վահան Ալեքսանեան՝ Պատուոյ Ատենասպետ ՀԲԸՄ-ի, Տիկին Աստղիկ Ալեքսանեան (Փալանճեան)՝ իրաւաւորու Աստղիկ, Տէր եւ Տիկին Սարգիս Վարձպետեան՝ Ատենասպետ ՀԲԸՄ-ի, Տէր եւ Տիկին Նուպար Լէջէկեան:

Երգչախումբին կ'ընկերակցէին Փրոֆ. Աղաջանեան (դաշնակ), Աղեքսանդրիոյ Երաժշտանոցի ջութակի քառեակը, ղեկավարութեամբ՝ Երաժշտանոցի տնօրէնուհի Տիկին Լիզէթ Մկրտիչեան-Սամաանի եւ թմբկահար Պրն. Ռուբէն Թէրզիպաշեան:

Այս առիթով ծաղկեկողովներ դրկուած էին՝ Գահիրէի բոյր Միութեան ՀԲԸՄ վարչութեանն եւ Տիգրան երկաթ Մշակութային Միութեանն:

Այս շատ գեղեցիկ համերգը վերջ գտաւ վարչութեան փոխ ատենասպետին շնորհակալական խօսքով: Այս առիթով ծաղկեկողովներ յանձնուեցան օրուան նախագահութիւնը ստանձնած Տիկին Սիպիլ Ալեքսանեանի եւ մեներգչուհի տիկին Միլվա Թէրզիպաշեանի գնահատանքի որոտընդոստ ծափերու մթնոլորտի մը մէջ:

Արժ. Տէր Գրիգոր Քիչ. Մուրատեանի պահպանիչով վերջ գտաւ յիշատակելի համերգը:

Ապա, օրուան հանդիսութիւնները շարունակուեցան Գլխայ Տալէքսանտրի-ի շքեղ սրահին մէջ պատրաստուած ճաշկերոյթով մը, ներկայութեամբ «Արագի» երգչախումբի անդամ անդամուհիներուն, Հ.Գ.Մ.-ի Ատենասպետ Տիար Գրիգոր Մարգարեանի եւ արուեստագէտ Գրիգոր Փարթամեանի:

Տեղի ունեցաւ անթերի սպասարկութիւն, որուն յաջորդեց գեղարուեստական կարճ յայտագիր մը: Այս ընթացքին՝ ելոյթ ունեցան փոքրիկն Քրիսթին Ասորեան, երկու պալէի մենասպարերով, ինչպէս նաեւ «Ջանգեզուր» պարախումբի մենակատարուհիներ Ալին Գալպեան եւ Քրիսթին Մանուկեան, որոնք մեծապէս գնահատուեցան ներկաներուն շերտ ծափողջոյններով:

Ներկաները խանդավառուած DJ-ով պարահարթակ հրաւիրուեցան եւ հաճելի ժամեր անցուցին մինչեւ գիշերուան ուշ ժամերը:

Ժամանակը հասած ըլլալով կտրելու 95-ամեակի Յոբելիական կարկանդակը, վարչութեան անդամները հրաւիրուեցան կտրելու օրուան կարկանդակը:

Հանդէսի աւարտին ներկաները շնորհակալութիւն յայտնեցին վարչութեան ատենասպետ Տիար Սարգիս Վարձպետեանին, մեծապէս տպաւորուած եւ հոգեպէս բաւարարուած զգացումներով հրաժեշտ առին:

Վարձքը կատար բոլորին:

Ն. Գարթալեան
 Թղթակից

ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ՊԱՍՔԷԹ ՊՈԼԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ Հ.Բ.Ը.ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՓԱՌԱՊԱՆԾ 95-ԱՄԵԱԿԻՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչությունը ամեն տարի, ըստ աանդության, Յուլիս ամսուան մեջ կրկնականերպե համագաղութային պատգեթ պոլի մրցաշարը մը, մասնակցութեամբ Գաֆիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մարզական բոլոր միութիւններուն:

Այս տարի այս մրցաշարըը նուիրուած էր Հ.Բ.Ը.Մ.-ի ճիմնադրութեան փառապան 95-ամեակին, բարձր հովանաւորութեամբ եզիպտահայոց բարեխնամ Առաջնորդ Գերջ. Տէր Զատէն Ս. Արք. Չիւնչիւնանի, նախագահութեամբ Գաֆիրէի Պատկ. Թեմական Ժողովի Ատենապետ Տէր եւ Տիկին Անդրանիկ Մեսրոպեանի : Մրցաշարքին յոբելիական բաժակը նուիրուած էր ՀԱԸՄ-ի Օրջանակայինի եւ Գաֆիրէի մասնաճիւղի նուիրեալ Ատենապետ Տէր եւ Տիկին Պերճ Թերզեանի կողմէ, որոնք իրենց ներկայութեամբ բաշալեր հանդիսացան մեր մարզիկներուն: Մետալները նուիրուած էին ըստ սովորականից Տէր եւ Տիկին Վարդ Ալեքսանեանի կողմէ:

Մրցաշարըը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 27 Յուլիս 2001-էն մինչեւ Կիրակի, 29 Յուլիս 2001:

Ներկայ էին նաեւ Աղեքսանդրիոյ հովի Արժ. Տէր Գրիգոր Քնյ. Մուրատեան, Աղեքսանդրիոյ Պատկ. Թեմական Ժողովի Ատենապետ Տիար Լեւոն Գաղթասեան եւ Քաղաքական Ժողովի Ատենապետ Տիար Պերճ Փայլանեան, Ազգ. Իշխանութեան անդամներ, մարզական եւ մշակութային միութիւններու ներկայացուցիչներ եւ մարզաւեր յոգնախումբ հասարակութիւն մը:

Մրցաշարըը սկսաւ Ուրբաթ, 27 Յուլիս 2001-ին:

Ա. մրցումը տեղի ունեցաւ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ-ի եւ Գաֆիրէի ՀՄԸՄ-ԱՐԱՐԱՍ-ի միջեւ. երկու խումբերը ցուցադրեցին լաւ խաղարկութիւն մը եւ վերջացաւ ի նպաստ ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔի՝ 88/69 արդիւնքով:

Բ. մրցումը սկսաւ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ-ի ընդդէմ Աէմթ Թերթի (Գաֆիրէ), այս մրցումը տեղի ունեցաւ եղբայրական մթնոլորտի մէջ եւ Աղեքսանդրիոյ խումբը յաղթեց Գաֆիրէի, Ա կիսախաղ՝ 44/26 , Բ կիսախաղ՝ 73/38 արդիւնքով:

Շաբաթ, 28 Յուլիս 2001 -ին տեղի ունեցաւ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ-ի եւ Գաֆիրէի ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ-ի երկու զօրաւորագոյն խումբերուն հանդիպումը: Երկու խումբերը դաշտ իջան յաղթելու վճռականութեամբ, լարուած պայքարով, իրենց կարելին ընելով որպէսզի յաղթական դուրս գան այս մրցումէն: ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ-ի խումբը 8 կէտերու առանելութիւն մը ունէր Ա կիսախաղին, որ աւարտեցաւ 38/30 արդիւնքով:

ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ-ի տղաքը մինչեւ վերջին վայրկեանը պայքարեցան յաղթելու միտումով, բայց

ՀԱԸՄ-ի Օրջանակայինի եւ Գաֆիրէի Մասնաճիւղի նուիրեալ Ատենապետը կը բաժննէ իր նուիրած բաժակը ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ-ի խմբապետ Արմէն Լէլիկեանի : Անոր կողքին՝, հանդիսութեան Նախագահ եւ Գաֆիրէի Պատկ. Թեմական Ժողովի Ատենապետ Տիար Անդրանիկ Մեսրոպեան եւ Աղեքսանդրիոյ Պատկ. Թեմական Ժողովի Ատենապետ Տիար Լեւոն Գաղթասեան:

մրցումը վերջ գտաւ իրաւարարին սուլիչին հետ, եւ ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ յաղթանակեց 69/66 արդիւնքով: Մրցումի աւարտին մարզիկները եղբայրական ոգիով ձեռնուեցան իրարու հետ:

Կիրակի, 29 Յուլիս 2001-ի երեկոյեան ժամը 8-ին տեղի ունեցաւ աւարտական մրցումը Աղեքսանդրիոյ զուգ մարզական միութիւններուն միջեւ՝ ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ-ի ընդդէմ ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ-ի, եղբայրական եւ բարեկամական մթնոլորտի մը մէջ: Այս մրցաշարըը եւս աւարտեցաւ ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ-ի յաղթանակով: Ա կիսախաղ՝ 38/32 , իսկ Բ կիսախաղ՝ 83/63

Որոտընդոտս ծափահարութեամբ յաղթական խումբին խմբապետ Պրն. Արմէն Լէլիկեան եւ մարզիկները մօտեցան պատուոյ սեղանին եւ ստացան Տէր եւ Տիկին Պերճ Թերզեանի նուիրած զեղեցիկ բաժակը՝ նուիրատուին ձեռամբ: Յաղթական մարզիկները ստացան ոսկեայ մետալներ, իսկ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ-ի մարզիկները ստացան արծաթեայ մետալներ:

Կը շնորհաւորենք բոլոր մարզական միութիւններու մարզիկները եւ անոնց վարչական բոլոր անդամները, որոնք համագործակցական ոգիով՝ խաղաղ մթնոլորտի մը մէջ, աւարտեցին այս խանդավառ մրցաշարըը:

Վարձըը կատար Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան եւ բոլոր անոնց , որոնք սատար հանդիսացան այս մրցաշարքին յաղթութեան:

Վարձըը կատար բոլորիդ: ԹՂԹԱԿԻՑ

ԲԱՐԵՐԱՐՈՒՀԻՆ ԲԱՐԻ ՑԻՇԱՏԱԿԸ

Աղեքսանդրիոյ բարետոմիկ Թօփալեան գերդաստանի շտաբիղներէն՝ Սաթենիկ Մանիկ Զազրի յոգնաբեկ մարմինը, ասկէ տասնհինգ տարի առաջ կ'ամփոփուէր իր ընտանեկան դամբարանին մէջ՝ հրաւիրեալ բարձրաստիճան եկեղեցականի մը տրամաբախիծ աղօթքներուն մրմունջով, սգակիր հարազատներով եւ ՀԲԸՄ-ի վարչակազմներով շրջապատուած:

Այդ թուականէն սկսեալ, Գահիրէի ՀԲԸՄ-ի վարչութիւնը՝ անթառամ պահպանելու համար բարերարունի Սաթենիկ Ծ. Զազրիճ բարի յիշատակը, խնդրամատոյց կ'ըլլայ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարելու:

Այս տարի ալ՝ Կիրակի, Մայիսի 27-ին, ՀԲԸՄ-ի եգիպտոսի Օրջանակային Յանձնաժողովի եւ Գահիրէի վարչութեան անդամները՝ կրկին մէկտեղուած էին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարը, հոգեհանգստեան արարողութեան ներկայ գտնուելու գիտակցութեամբ. իսկ հեռակայ կարգով՝ մտովի կը հետեւէին՝ թոյր անոնք, որոնք որեւէ կերպով կը նպաստաւորին բարեգութեամբ Բարերարունիին ընծայած անհաշիւ բարիքներէն...:

Իր մահուան քսանամեակին առիթով, կարելի է յուսալ՝ որ այսուհետեւ, ամենամայ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի նաեւ Աղեքսանդրիոյ եկեղեցիին մէջ ալ, եւ աղեքսանդրիացիներն ալ՝ գահիրէցի իրենց ազգակիցներուն նման, առիթ կ'ունենան իրենց երախտագիտական զգացումները արտայայտելու:

Յառաջիկայ տարուան քսանամեակին առիթով, խոնարհաբար կը յուշենք՝ որ Բարերարունիին հարուստ թողօնէն բաղկով, յիշատակի պատշաճ ալպոմ մը հրատարակուի՝ ներկայացնելու համար անոր քեղուն կեանքին զանազան դրուագները:

«Տ.»

Հ.Բ.Ը.Մ.—Ի ՄԻՋՄԱՍՆԱԺԻՒՂԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կիրակի 10 Յունիս 2001-ին, առաւօտեան ժամը 11-ին, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Գահիրէի գրասենեակին մէջ՝ Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Մ.—էն պատուիրակութիւն մը ընդունեց Աղեքսանդրիոյ Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարչութեան անդամները գլխաւորութեամբ մասնաճիւղի Պատուոյ ատենապետ՝ Տիար Վահան Ալեքսանեանի, Ատենապետ՝ Տիար Սարգիս Վարձպետեանի եւ մասնակցութեամբ Տոքթ. Կ. Անտրեանի, Նազարէթ Գարթալեանի, Մուշեղ Պասմանեանի եւ Հրանդ Վարձպետեանի:

Ձեռք կազմեց ընմարկեցին Հ.Բ.Ը.Մ.—ի Աղեքսանդրիոյ մասնաճիւղին գործունէութեան ընդարձակման կարելիութիւնները եւ որդեգրեցին Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մէջ գործունէութիւններու համադրումի ծրագիր մը:

Նոյն առիթով, քննուեցաւ նաեւ Հ.Բ.Ը.Մ. «Սաթենիկ Մանիկ Զազրի» Հիմնադրամի Առողջապահական Մրագրիճ 2002 թուականէն սկսեալ, Աղեքսանդրիոյ մէջ եւս գործադրուելու կարելիութիւնները:

Այս մասին որոշուեցաւ Աղեքսանդրիոյ մէջ լուսաբանական հանդիպում մը կազմակերպել, հետաքրքրողներուն հարկ եղած բացատրութիւնները տալու համար:

Հանդիպումի ընթացքին՝ կէսօրին, փոքր ընդմիջումով մը տեղի ունեցաւ աշխատանքային ճաշ:

Խորհրդակցութիւններու աւարտին, երկու կազմերը համատեղ ծրագիրներ մշակած ըլլալով՝ որոշեցին հետագային ունենալ հերթական հանդիպումներ:

Յաջորդ հանդիպումը տեղի պիտի ունենայ Աղեքսանդրիոյ մէջ:

Ե Գ Ի Պ Տ Ա Հ Ա Յ Պ Ա Ր Բ Ե Ր Ա Կ Ա Ն Մ Ա Մ ՈՒ Լ Ի Մ Ա Ն Ր Ա Ժ Ա Պ Ա Ի Է Ն Ե Ր ՈՒ Ն Յ Ա Ն Զ Ն ՈՒ Մ Ը

Քառական ժամանակէ ի վեր ընթացքի մէջ եղող եգիպտոսի պարբերական մամուլի ամբողջական հաւաքածոնները մանրաժապատէնի վերածելու աշխատանքները աւարտին հասած ըլլալով, համապատասխան օրինակները յանձնուեցան եգիպտոսի օրաթերթերու խմբագրութիւններուն:

Այսպէս, առաջին առիթով, 21 Յունիս 2001 թուակիր նամակով, «Յուսաբեր» օրաթերթի խմբագրութեան յանձնուեցան փոքրադիր ինը տուփեր՝ որոնք կը պարփակեն 1913, 1915, 1917, 1918, 1919, 1920, եւ 1921-2000 տարիներու հաւաքածոններուն մանրաժապատէնները:

Նոյնպէս, 25 Յունիս 2001 թուակիր նամակով, «Արեւ» օրաթերթի խմբագրութեան յանձնուեցան ինը փոքրադիր տուփեր՝ որոնք կը պարփակեն 1915 - 1920 եւ 1921-2000 թթ. հատորներուն մանրաժապատէնները:

Հարկաւ, յառաջիկային, նոյնանման նամակով մը եւ փոքրադիր տուփերու շարքով՝ իր բաժինը պիտի ստանայ նաեւ «Ջահակիր» շաբաթաթերթի վարչութիւնն ալ, քանի որ անոր հաւաքածոնները՝ նոյն հոգածութեամբ՝ մանրաժապատէնի վերածուած են:

**ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԽԱՂԵՐՈՒՆ՝
ԵԳԻՊՏԱՀԱՅԵՐԸ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ԱՆՋԱՏՈՒՄԲԵՐՈՎ**

Երկամեայ սպասում է բազմակողմանի նախապատրաստումներ ենթ, Օգոստոսի 18-26-ի ընթացքին՝ Երևան, Արովեան, Արուաշատ եւ Աշտարակ քաղաքներու տասնմէկ մարզաքաղաքներու մէջ տեղի պիտի ունենան Համահայկական Երկրորդ Խաղերը՝ որոնց պիտի մասնակցին 32 երկիրներու 85 քաղաքներու ներկայացուցիչներ:

Գահիրէի մարզական միութիւնները, ինչպէս նաեւ մշակութային միութիւնները՝ որոնք մարզական գործունէութիւն ունին, ժամանակ առաջ, ընդատաշելով Համահայկական Խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի կոչին, կազմեցին Մարզական եւ Վարչական Յանձնախումբեր, որոնց որոշումով՝ պասքէթ պոլի եւ փինկ փոնկի մանչերու խումբեր պիտի ներկայացնեն մայրաքաղաքին հայ մարզիկները:

Մասնակից ակումբներ՝

Կոկանեան Սրահ
Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութիւն
Հայկական Ընթերցասրահ (ՀՄՄ)
ՀՄԸՄ-ԱՐԱՐԱՏ
ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ (Գահիրէ)
Նիլըր Իսթ Ակումբ
Սրբունի Թերեզա Ակումբ:

Նոյնանման Վարչական Յանձնախումբ մը կազմած են Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ-ԿԱՄՔ եւ ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐ մարզական միութիւնները եւ որոշած են Համահայկական Երկրորդ Խաղերուն մասնակցիլ պասքէթ պոլի մանչերու խումբով:

Աղեքսանդրիոյ մարզական պատուիրակութեան պատուոյ նախագահ նշանակուած է՝ Թեմական Ժողովի Ատենապետ, Տիար Լեւոն Գաղթասեան:

Համահայկական Երկրորդ Խաղերուն հանդիսատր բացումը տեղի պիտի ունենայ Երեւանի «Հանրապետական» մարզադաշտին մէջ, իսկ փակումի հանդիսութիւնը՝ Մարզահամերգային Համալիրին մէջ, Հրաչ Աշուղեանի ղեկավարութեամբ:

Հայսպորտ Վարչութեան պետ՝ Արմէն Գրիգորեան նշանակուած է մրցաշարի գլխատր մրցավար:

Է. ԴԱՐՈՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐ

*Լոյսը՝ աստուածութեան կը մօտեցնէ,
ով որ կայն իր մէջ կը կրէ, կը պատգամէր
իմացականութեան դարբնոցներդ երբեմնի:*

ԶԱՐԵՎ ՄՈՒԹԱՅԵՆՆ

Օհնարարական արուեստը եւ ճարտարապետութիւնը՝ հայ եւ համաշխարհային մշակոյթի պատմութեան մէջ կարեւոր տեղ զրաւած են. Դ.-Է. դարերուն՝ արդէն, անոնք որոշակի զարգացում արձանագրած են:

Հայկական ճարտարապետութիւնը զգալի վերելք ապրած է Է. դարուն, յատկապէս առաջին կէսին, երբ յառաջ եկած են նոր եւ ինքնուրոյն ձեւեր:

Ջ. դարու վերջ եւ Է. դարուն, իր կատարելութեան հասած է հայկական եկեղեցիներու նոր ձեւ մը՝ որ ծանօթ է «Հռիփսիմէի տիպ» անունով. ասոր հնագոյն օրինակն է Աւանի եկեղեցին՝ կառուցուած 591 թ., իսկ ամէնէն կատարելը՝ Հռիփսիմէի վկայարանն է, Էջմիածինի մէջ, կառուցուած 618 թ.:

Է. դարուն կառուցուած են նաեւ քաղմաթի ապսիտներով տաճարներ, որոնց թագն ու պսակը Զուարթնոցն է, կամ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ հրաշակերտ տաճարը, Ներսէս Օհնող Կաթողիկոսին նախաձեռնութեամբ կառուցուած՝ 641-661 թուականներուն:

Պատմական այս էջակորսին պատկերագրութեան համար, նկատի առնուած են «Էջմիածին» Պաշտօնաթերթէն յատկապէս քաղուած՝ նկարիչ Գրիգոր Աւագեանի կատարած նորը գծանկարներէն եօթը հատը միայն, որոնք ներկայացուած են որպէս Է. դարու ճարտարապետական կոթողներ:

Մեզի ուղեցոյց ընտրելով այդ նկարաշարը, պահիկ մը կանգ կ'առնենք իւրաքանչիւրին առջեւ:

Վաղարշապատի մէջ, Ս. Էջմիածնի մերձակայքը, 618 թ., Կոմիտաս Կաթողիկոսին կողմէ կառուցուած է Ս. Հռիփսիմէի տաճարը՝ նախապէս գոյութիւն ունեցող վկայարան-դամբարանին վրայ. կառույցը՝ կեդրոնազմբէթ է քառաթեւ յատակազիծով, արտաքին ճակատներուն՝ երկուքական սեղանաձեւ խորշերով:

1653 թ., Փիլիպոս Կաթողիկոսին կողմէ կառուցուած է նախագաւիթը, իսկ զանգակատունը՝ 1780 թ., Ղուկաս Կաթողիկոսին կողմէ:

Թէեւ Է. դարու կոթողներու շարքին ներկայացուած է Թալինի շրջանի Մաստարա

ՄՈՒՐՐ ՀՐԻՓՍԻՄԵՒ ՎԱՅԻՐ
կառուցուած 618 թ., Կոմիտաս
Կաթողիկոսին կողմէ:

ՄԱՍՏԱՐԱՅԻ ԵՎԵՂԵՅԻՆ

ՄՐԹԻՎ ԼՍՐԱՏԱՎԱՆՔԸ

ՕՉՈՐԻՒ ՏԱՏԱՐԸ

գիղին Ա. Յովհաննէս տաճարը, սակայն ան Ջ. դարու վերջը կառուցուած է. յօրինուածքով՝ կեդրոնագմբէթ է, խաչաձեւ, քառաքսիդ:

Մասնակի վերանորոգումներու շնորհիւ՝ մերկայիս կանգուն է տակաին:

Արթիկ քաղաքին մօտ կը գտնուի Լմբտավանքի Ս. Ստեփանոս եկեղեցին՝ կառուցուած է. դարուն, խաչաթեւ, կեդրոնագմբէթ ձեով:

Այցելուի մը հիացական արտայայտութիւններէն՝ կ'ուզենք արտագրել հետեւեայ հատուածը. «Չարմանայիօրէն գեղեցիկ է ճարտարապետական այս կոթողը՝ զուցէ ամենակատարեայր խաչաձեւ գմբէթաւոր փոքրիկ եկեղեցիներէից, ոչ միայն գեղեցիկ է, այլեւ վեհ է Լմբտար՝ այս յուն ու յուսաւոր ամայութեան մէջ, իր արտակարգօրէն յուսալու պարզ ձեւերի կատարելութեամբ: Չեռակերտ մի ներդաշնակութիւն՝ ասես ամբողջ այս նախնական բնանկարի կիպակետը դարձած, ու նաեւ թախծոտ ու հպարտ՝ իր մենութեամբ, հեռուոր դարերի համբերատար վկան...»:

Ալավերդի շրջանի Օձուն գիղի տաճարը՝ Ջ-Է. դարերուն կառուցուած գմբէթայարկ պազիլիքա է. հիւսիսէն հարաւ ունի կամարակապ սրահներ, որոնք արեւմտեան ճակատին կը դառնան խուլ պատ՝ մուտքի բացուածքով:

Սիսիանի շրջանային կեդրոն՝ Սիսաւանի մէջ, Է. դարու վերջը, Սիւնեաց Կոնստանտինոսի օժանդակութեամբ Սիւնեաց եպիսկոպոսին եւ Թէոդորոս վանականին, կառուցած է կեդրոնագմբէթ տաճարը, որ «Հոիփսիմէի տիպի» յուշարձաններէն կը նկատուի:

Նոր Վարազապ վանքին մասին՝ առկա ճարտարապետական հաստորներուն մէջ յիշատակութեան չհանդիպեցանք:

Աշտարակի շրջանին մէջ, Արագածի լանջին, Բիրական գիղէն վեց քիլոմետր հեռաւորութեան վրայ, Է-Ժ. դարերու ընթացքին կառուցուած է Ամբերդի Ամբոց-դղեակը՝ որուն

ՄԻՍԻԱՆԻ ԵԿԵՂԵՑԻ

եռայարկ բաժիններէն, այսօր ալ կարելի է յուզումով տեսնել անբակ մասեր...:

Ամբողջացնելու համար էքսկուրսիան, շատ հաճելի պիտի ըլլար նաեւ մեր ընթերցողներուն հետ այցելել նաեւ Ջ-Է. դարերուն կառուցուած Աւանի տաճարը, Պտղմի եկեղեցին, Է. դարու կիսուն կառուցուած Աշտարակի Կարմրաւոր եկեղեցին, Եզր Կաթողիկոսին կողմէ 630 թ. կառուցուած Ս.Գայիանէի տաճարը, Է. դարու 70-ական թուականներուն կառուցուած Արունի տաճարը, ապա՝ Թալիմի մեծ եւ փոքր եկեղեցիները եւ Օշականի Մանկանոց եկեղեցին:

Քարաստան Հայաստանի շինարարական արուեստը՝ բազում դարերու ընթացքին վերածուած է քարեղէն բանաստեղծութեան, կամ՝ քարեղէն սիմֆոնիայի, ինչպէս կը յորշորջեն յաճախ՝ իրասանք...:

Մեր սիրելի ընթերցողներէն բաժնուելէ առաջ, պահ մը կանգ պիտի առնենք, հայ եկեղեցիներու անուանումին մասին՝ երկու հեղինակաւոր անձերու կարծիքները իմանալու համար:

Հայ ճարտարապետութեան ուսումնասիրութեան ռահվիրայ՝ ճարտարապետ Թորոս Թորամանեան յայտնած է. «Իմ հետազօտութիւններուս մէջ, մասնաւորապէս ուշադրութիւն դարձուցեր եմ իւրաքանչիւր դարաշրջանի մէջ կանգնուած եկեղեցիներու անուններուն վրայ: Չեմ գտած 7-րդ դարէն առաջ կանգնուող մի եկեղեցի, որ բացի կաթողիկէէն ուրիշ անուն ունենան:

7-րդ դարուն մէջ կանգնուած մեծ եկեղեցիներն ալ՝ կաթողիկէ անուամբ յորշորջուած են:

Ի սկզբանէ, սրբոց անուան նուիրուած շէնքեր՝ վկայարան անունը կը ստանանային, փոքր եւ անշուք շինութիւններ էին. անոնց կոչումը՝ տուն կամ հանգստարան վկայից էր, եւ ոչ տուն Աստուծոյ»:

ՆՈՐ ՎԱՐՄԳԱՅ ՎԱՆՔԸ

Միայն գիտնականին վայել համեստությամբ, մեծամուն ճարտարապետը՝ իր տարակույսը փարատելու համար կը դիմէ Կարապետ Կոստանեանցին, որ երկարօրէն կը բացատրէ «Թէ ի՞նչ անուն էին կրում հայոց եկեղեցիներն եւ ո՞րն է նոցա հնագոյն անունը»:

«Պատմական հնագոյն յիշատակարաններից բացայայտ երեւում է, —կը գրէ մեծամուն պատմագէտը— որ Հայոց նախնական եկեղեցիներն յատկական անուն ունեցած չեն: Փաւստոս Բիւզանդացին հաղորդում է, որ Ս. Լուսաւորիչ բազիլիկը կործանելուց յետոյ, մեհեանները սրբազործեց եւ Աստուծոյ անուանը նուիրեց. Տարօնում կանգնած անդրանիկ եկեղեցին՝ Փաւստոս բնորոշում է «Մեծն», «առաջինն», «մայրն եկեղեցեացն Հայոց» խօսքերով, առանց նորան տալու որեւէ յատկական անուն: Ազաթանգեղոսի խօսքերից էլ նոյնն ենք իմանում, որ հին եկեղեցիներն յատկական յորջորջում չեն ունեցել. նոքա կոչուել են «Տէրունական

ԱՍՐԵՐԻ ԿԱՄՈՒՅՈՒՄԸ Է. - Ժ. ՊԱՐԵՐՆԵ:

տուն», «յարկ տան Աստուծոյ», «Կաթողիկէ»:

Ակներեւ է լինում՝ որ եթէ հնումն եկեղեցին մի յատկական անուն ունեցել է, այդ կաթողիկէ կոչումն է, որ նշանակում է ընդհանրական, կարելի է հասկնայ նաեւ իբրեւ հասարակաց աղօթքի եւ պաշտամունքի տեղ, նուիրումս Աստուծոյ անունն:

Այս ամենից ակներեւ է, որ մինչեւ Է. դարը ծանօթ չէ եղել հայոց մէջ եկեղեցիներին յատկական անուն տալու սովորութիւնը, որ մտնել եւ ընդհանրաձայ կարող էր այն ժամանակ միայն, երբ սրբերի պաշտամունքը զօրացաւ, նոցա վկայարաններն ընդարձակուեցան, նոցա նշխարների մեծարանքը կարելոք ծէս դառաւ, եւ առհասարակ եկեղեցին իր նախնական պարզութիւնից զրկուելով՝ իւրացուց նոր կարգեր ու նոր ծէսեր»:

ՏԻԳՐԱՆ ԳԷՈՐԳԵԱՆ

Օգտագործուած Աղբիւրներ

Հայ ժողովրդի Պատմություն, Հնագույն ժամանակներից Միջնով Մեր Օրերը.

Խմբագրությամբ Պրոֆ. Մ. Գ. Ներսիսյանի: Երեւանի Համալսարանի Հրատարակչություն, Երեւան, 1972, էջ 202, 204-205:

Հայկական եկեղեցիներ: Հրատարակչութիւն Գաղուս Կիլիկեցեան Հիմնարկութեան-Լիզպոն, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին - 1970, էջ 13, 230, 231, 233:

Կարախ Սուրենյան, Անանուն Լմբատեցի. - «Գրական Թերթ», 22 Դեկտ. 1978, էջ 3:

Architectural Monuments in the Soviet Republic of Armenia, Aurora Art Publishers, Leningrad, 1971, p. 47, 48, 49, 52, 54, 56.

Gink Károly-Gombos Károly, Orményország: Tájak, várak, kolostorok, Budapest, 1972.

L'Art Décoratif de l'Arménie Médiévale, Aurora Art Publishers, Leningrad, 1971.

Armen Khatchatrian, Inscriptions et Eglises Arméniennes.

Ricerca Sull' Architettura Armena 8.

Istituto di Materie Umanistiche, Facoltà di Architettura, Politecnico di Milano, Accademia delle Scienze dell'Armenia Sovietica, (Milano, 1974).

Թ. Թօրամանեան, Պատմական, Հայ Մարտապետութիւն. Ուսումնասիրութիւն: Տեկորի Տաճարը: Տփլիս, ՌՅԿ, էջ 103:

Կ. Կ., Թէ ի՞նչ անուն էին կրում Հայոց եկեղեցիներն եւ ո՞րն է նոցա հնագույն անունը: Նոյն տեղը, էջ 104- 106:

ՓԱՐԱԻՈՆԱԿԱՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԳՐԱԿԱՆ ՆՄՈՅՇՆԵՐ

Ափրիկեի հիսիս-արևելեան մասին՝ Նեղոս գետի հովիտին մէջ, հինգ հազար տարի առաջ կազմաւորուած պետութիւնը՝ Եգիպտոս, հին աշխարհի ամենամեծ ստրկատիրական պետութիւններէն մէկն էր:

Այս երկրին ժողովուրդին կեանքին մասին կարելի էր իմանալ Բաղդադի հնամալ գիտնական-հնէաբաններու ձեռնարկած պեղումներուն միջոցով, որով աստիճանաբար պարզուած է անցեալի ամբողջ պատմութիւնը:

Գիտնականները շատ հետաքրքիր տեղեկութիւններ քաղած են յատկապէս գրատր յուշարձաններէն՝ որոնք գրուած են ճահճային

պապիրոս բոյսի ցողունէն պատրաստուած միջին վրայ: Այդ գրութիւններուն մէջ կարելի է գտնել եգիպտացի բանաստեղծներուն եւ գրողներուն ստեղծագործած երգերն ու հնքիաթները, որոնցմէ մէկ քանին կ'ուզենք ներկայացնել «Տեղեկատու»-ի ընթերցողներուն ուշադրութեամբ:

Ներկայացուող գրական հատուածները թարգմանուած են հին եգիպտական լեզուէն՝ ռուսերէնի, եւ անկէ ալ՝ արևելեան հայերէնի, մեր ընթերցողներուն դիրութեան համար՝ վերածած ենք արեւմտեան աշխարհաբարի:

S.Գ.

*Մ. Մանոյն, Եգիպտացի Տղայի Օրը. Թարգմ. Ա. Եղիապարսեւ:
«Նարեկ» հրատարակչութիւն, Երեւան, 1957. «Վերջին» էջ 130, 131, 132, 124:*

ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԵՐԳ.

Այդ գորքը վերադարձաւ յաջողութեամբ,
Ան քանդեց Խերիուշա երկիրը.

Այդ գորքը վերադարձաւ յաջողութեամբ,
Ան շարդեց Խերիուշա երկիրը.

Այդ գորքը վերադարձաւ յաջողութեամբ,
Ան կործանեց անոր ամրոցները.

Այդ գորքը վերադարձաւ յաջողութեամբ,
Ան կտրատեց անոր թզենիներն ու վագերը.

Այդ գորքը վերադարձաւ յաջողութեամբ,
Ան այրեց անոր աւանները.

Այդ գորքը վերադարձաւ յաջողութեամբ,
Ան այնտեղ խոցեց տաւը հազար ջոկատ.

Այդ գորքը վերադարձաւ յաջողութեամբ,
Ան շատ ջոկատներ գերի վերցուց:

ՀԻՄՆ ՆԵՂՈՍԻՆ

Փա՛րց քեզ, Նեղոս, հողէն դուրս եկող
 Եւ Եգիպտոսը կենդանացնելու հոսող:
 Դաշտերը ոռոգող, Ռա աստուծոյ ստեղծած
 Բոլոր կենդանիներուն շունչ տուող:
 Գարի ստեղծող, հաճար պատրաստող.
 Տաճարներուն մէջ՝ տօն է քու պատուիդ:
 Եթէ դուն դանդաղես, կը կտրի շունչը
 Եւ մարդիկ կ' աղքատանան:

Երբ դուն կը բարձրանաս՝ երկիրը կը ցնծայ,
 Բոլորը ուրախութեան մէջ են,
 Բոլորը կը ծիծաղին,
 Բոլորին ատամները բաց են:

Հացաճատիկ եւ առատ ուտելիք բերող,
 Բոլոր հրաշալիքները ստեղծող,
 Ամբարները լեցնող, պահեստները լայնացնող,
 Աղքատներուն ունեցածին մասին հոգացող:

Քեզմով կ' ուրախանան երիտասարդներդ ու
 զաւակներդ,
 Կը հարցնեն քու վիճակիդ մասին, ինչպէս՝
 փարատնին.
 Ծաղկէ՛ ուրեմն, ծաղկէ՛,
 Օ՛, Նեղոս, ծաղկէ՛...:

ԱՆՏՈՅԻ ԽՐԱՏՆԵՐԷՆ

Ախտոյ անունով մարդուն՝ Դուառի
 որդիին, իր տղուն՝ Պեպպին տուած
 խրատներուն սկիզբը, երբ ան կը լողար
 դէպի հարաւ՝ մայրաքաղաք, իր տղան
 դպրոց լանձնելու համար:

Ախտոն ըսաւ անոր.
 — Սիրտդ դէպի գիրքերը դարձուր...:
 Նայէ՛, գիրքերէն անելի բարձր ոչինչ
 կայ: Եթէ գրագիրը քաղաքին մէջ
 պաշտօն ունի, ապա՝ ան աղքատ
 չ'ըլլար: Օ՛, եթէ ես կարենայի ստիպել
 քեզի անելի սիրել գիրքերը՝ քան մօրդ,
 եթէ կրնայի քեզի ցոյց տալ անոնց
 գեղեցկութիւնը...:

Այդ պաշտօնը բոլորէն լաւ է, երբ
 գրագիրը դեռ երախայ է՝ արդէն
 կ'ողջունեն զինք, կ'ողարկեն զինք
 լանձնարարութիւններ կատարելու, եւ չի
 վերադառնար գոգնոց հագուելու
 համար...:

Նայէ՛, չկայ պաշտօն մը՝ ուր պետ
 չըլլայ, բացի գրագիրի պաշտօնէն, որ
 ինքն է պետը:
 Եթէ մէկը ծանօթ է գիրքերուն, ապա՝
 կ'ըսեն անոր.
 — Ատիկա լաւ է քեզի համար:

ՀՈՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ԵՐԳԸ

Ծտապէ՛, սայլապան.
 Քշէ՛ եզները.
 Նայէ՛, կանգնած է իշխանը
 Եւ մեզի կը նայի...:

ԿԱԼՍՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՐԳԸ

Կալսէ՛ք ձեզի համար, կալսէ՛ք ձեզի համար.
 Օ՛ եզներ՝ կալսէ՛ք ձեզի համար:
 Կալսէք ձեզի համար, ծղօտը՝ որպէս կեր,
 Իսկ հացաճատիկը՝ տէրերուն համար.
 Կանգ մի՛ առնէք,
 Որովհետեւ այսօր զով է ...:

Լ Ո Ւ Ր Ե Ր

ՆՈՐԱԿԵՐՏ ՆՈՐԱԾԷՆԸ

Հայրենասիրությունը և ազգասիրությունը՝ անձեռն անձ, ժամանակե ժամանակ, տեղե տեղ՝ մեծապես կը տարբերի իր կիրարկության կերպով...: Արդեն երկու տարի է ի վեր, Ֆրանսայի U.G.A.B.-ը գործադրության դրած է Femmes Courage d'Armenie ծրագիրը՝ որ տնտեսապես կ'օժանդակե Ղարաբաղի պատերազմի զոհերու այրիներուն և անոնց զաակներուն:

Նոյն ազգաշէն Միութեան նորագոյն ձեռնարկն է՝ դարձեալ Ղարաբաղի պատերազմի բնթացքին լիի անբակ դարձած Նորաշէն գիւղին նորակերտունը: Ձեռքի տակ յարմար քարտէս չունենալով, մեր ընթերցողներուն կը յայտնենք՝ թէ Նորաշէն գիւղը կը գտնուի Ղարաբաղի հարա-արեւելեան կողմը, Հաղրուքի շրջանին մէջ:

Անցնող Մայիս 7-12 օրերուն, այս ծրագիրը լղացող եւ գործադրութեան հսկող պատուիրակութիւն մը՝ Միութեան քանի մաս եւ գործիմաց անդամներէն բաղկացած, Նորաշէն գացած է վերակառուցուած առաջին տասը տունները ստանալու համար:

Ընդհանուր վերակառուցումի մէջ են տակաւին քսանեակ մը առանձնատուներ՝ յարակից պարտէզով միասին: Բոլորն ալ՝ 100 մ² տարածութեամբ, երկարկանի, քարաշէն տուներ, յարմար՝ երկրագործութեան և անասնապահութեան համար:

Նորարձակ գիւղացիներու վեց ընտանիքներու ընկալարանատու կատարուած է: անոնք եկած են Հայաստանի գեղջկական շրջաններէն և հաւաքագրուած են Գաղթականներու և Գաղթումի Պետական վարչութեան կողմէ:

Նորարձակ գիւղացիներու զետեղումի աշխատանքները տեղի կ'ունենան Ղարաբաղի Ընկերային Գործերու Նախարարութեան և Հաղրուքի քաղաքապետարանին աջակցութեամբ:

Տակաւին 48 ժամ առաջ ժամանած նորարձակներուն հետ հանդիպելու համար, Նորաշէն այցելած է Լեւոնային Ղարաբաղի վարչապետ Անուշաւան Դանիէլեան, որ իր կողմէ յանձն առած է գիւղ մուտքի անցքերուն և ներքին ճամբաներուն շինութիւնը, էլեցտրական ցանցին հզօրացումը, ինչպէս նաեւ ջրի մատակարարումը:

Իրապէս յուսադրիչ պէտք է նկատել այն երեսնոցը՝ որ արդէն, երկու հազար ընտանիքներ՝ Հայաստանէն, արձանագրուած են Ղարաբաղի մէջ բնակութիւն հաստատելու համար, նոյն փափաքը յայտնած են նաեւ Իրանի հայերէն ալ բազմաթիւ անձեր, որոնցմէ միայն երկու ընտանիք պիտի տեղափոխուին կառուցումի մէջ եղող բնակարաններուն մէջ:

Այս այցելութեամբ, Միութեան պատուիրակութեան անդամները կրցած են տեղւոյն վրայ ճշտում կատարել իրենց լեռնագայ գործունէութեան տարողութեան մասին: Անոնք կը կարծեն, որ իրենց նախաձեռնութիւնը՝ անհրաժեշտօրէն պէտք է վերածուի համահայկական ձեռնարկի մը:

Մարդասիրական նման տարողութեամբ վեհ իրագործումի պարագային, մեր կողմէ հիացական արտայայտութիւններով քաւարարուիլը՝ բոլորովին անյարմար է...:

ՔԱՄԻՇԸԼԻԻ ՀԲԸՄ-Ի ԿԵԴՐՈՆԸ

Թուրքիոյ սահմանամերձ սուրիական Քամիշլի քաղաքին 250,000 քիւրտ, չլեւնի, ասորի, քիլտանի, եզդի ազգաբնակչութեան հետ՝ կ'ապրին նաեւ 10-12,000 հայեր, որոնց մեծամասնութիւնը կը զբաղի երկրագործութեամբ. կան նաեւ ազատ ապարելզներու հետեւող անձեր:

- Քաղաքին հայ համայնքները օժտուած են եկեղեցիով և դպրոցով. այսպէս՝
- Հայ Աւետարանական դպրոցը ունի 200 աշակերտ:
- Հայ Կաթողիկէ դպրոցը՝ 350 աշակերտ:
- Հայ Առաքելական դպրոցը՝ 1200 աշակերտ:

Իրապէս յուսադրիչ և խանդավառող երեսնոց...:

Քամիշլիցիները ՀԲԸՄ-ի մեծ ընտանիքին յարած են 1946 թ., ժողովները կատարելով անդամներու տուններուն, ապա վարձուած սենեակներու մէջ. 1971 թ. գնած են սեփական հողամաս և կրցած են կառուցել քանի մը սենեակ... մինչեւ 22 Ապրիլ 2001, երբ ՀԲԸՄ-ի Նախագահութի Տիկին Լուիզ Սիմոնի ներկայութեան բացումը կը կատարուի «Գառնիկ Երկուսեան Կեդրոն»-ին՝ քարերար ամուլին և բազմաթիւ հիւրերու մասնակցութեամբ:

Կեդրոնին համար օգտագործուած է 1250 մ² մակերես. կառուցին ճարտարապետական հեղինակն է՝ Արթուր Ռսկեան, որ Սուրիոյ մէջ այլ կարեւոր շինութիւններու հեղինակն է: Ծարտարապետին յղացող՝ շէնքը հայկական ոճով է: Որմաքանդակները և նկարազարդումը՝ հայրենի քանդակագործ Սուրիկին ստեղծագործութիւններն են:

Ներքնայարկին մէջ նախատեսուած է 400 անձ պարիակող հանդիսարանը՝ յարակից խոհանոցով և այլ բաժիններով. առաջին և երկրորդ յարկերուն մէջ կան սրահ, դահլիճ, գաֆէթերիա, պիսիֆէ, գրասենեակներ և պատշգամ:

Եւրոպական Գառնիկ և Անահիտ՝ ինչ որ սրտանց նուիրեցին Քամիշլիի հայութեան, պիտի յիշատակուի յետք...:

ԳԱՐՆԻԿ ԵՎ ԱՆԱՀԻՏ ԿԵԴՐՈՆ

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԺԱՄԲԱՐ-2001

Սուրիոյ Բէւսապ լեռնային քաղաքին մէջ, Օգոստոս 12-20 օրերուն կայանալիք ՀԲԸՄ-ԼԵԸ-ի տարեկան սկաուտական ճամբարին, եզիպտահայ պատանիներու եւ պարմանուհիներու մասնակցութիւնը՝ այս տարի ալ պիտի ճովանատրէ Գահիրէի ՀԲԸՄ-ի «Սաթենիկ Մ. Չազըր» Հիմնադրամը:

Պէտք է նշել՝ որ սկաուտական տարեկան ճամբարին պիտի մասնակցին Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ ՀԲԸՄ-ի եւ ՀՄԸՄ-ՆՈՒՊԱՐԻ 13-20 տարիք ունեցող անդամները:

**ՍՈՒՐԲ ԵՒ ՍՐԲՈՒԹԻԻՆ
ՀԱՍԿԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

Անցնող Ապրիլի 27-28-ին, ՀՀ Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիային մէջ կայացած է երկօրեայ գիտական նստաշրջան՝ «Հայոց Սուրբերը եւ Սրբավայրերը» քննութեան ճիւղով:

Տասնմէկ հաստատութիւններ՝ հանդես եկած են հնագէտներ, ազգագրագէտներ, բանագէտներ, մարդաբաններ, լեզուաբաններ, ճարտարապետներ, արուեստաբաններ, երաժշտագէտներ, արեւելագէտներ, փիլիսոփաներ՝ որոնք գիտական տարբեր մտնեցումներով քննարկած են հայոց մէջ յարգուող քրիստոնէական սուրբերու եւ սրբոյթիւններու, անոնց պաշտամունքի եւ պաշտամանուցի տեղերու մախաբիմքերը, բացայայտելու համար անոնց ազգային եւ ազգագրական ակունքները:

Նստաշրջանին նպատակը եղած է տարբեր գիտութիւններու ընձեռած հնարատրութիւններով՝ նորովի քննել եւ արժէտրել քրիստոնէական եւ նախաքրիստոնէական ճիւղական եւ հոգեւոր մշակոյթի խորքն ու փոխադրուածութիւնները, նպաստելու համար հայոց հին եւ նոր կրօնական մշակոյթներուն ճշմարիտ եւ անկաշկանդ յետազայ հետազոտութեան:

**ՅՈՐԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ՆՇՈՒՄ
ՔԱՆԱԽՕՍՈՒԹԵԱՄԲ...**

Աշխարհասփիռ Միութեան 95-ամեակը՝ աշխարհի տարածքին նշուեցաւ իրաքանչիւր մասնաճիւղի կարելիութեան եւ ղեկավար անձերու ըմբռնումին համաձայն, այսպէս, տեղ մը՝ շքեղ պարահանդէտով, այլուր՝ շքեղ ճաշկերոյթով, իսկ Միլանոյի Մասնաճիւղը՝ բանախօսական երեկոյթով մը...:

Անշուշտ, Մեծագոյն Գահիրէի հայերուն համար կրնայ ժամանակավերայ նկատուի նման ձեռնարկ մը, սակայն, Միլանոյի Մասնաճիւղին վարչութեան անդամները գտած են համակրելի բանախօս մը՝ եւ հրահրած են Իսթանպուլի «Մարմարա» օրաթերթի խմբագրապետ Տիար Ռուպեր Հատտէճեանը:

Ժամադրավայրը եղած է Միլանոյի Հայ Տունը, Մայիսի 19-ի երեկոյեան, եւ հոն ալ՝ անխախտ պահպանելու համար հայկականութիւնը, հանդիսութիւնը սկսած է աւանդական ուշացումով: Մնացեալը՝ սովորական յայտագիր մըն է, քացման խօսք, երգչախումբի կատարողութեամբ՝ քանի մը երգ եւ բանախօսութիւն:

Ինչ որ հետաքրքիր անձի մը մասնաւոր ուշադրութիւնը կը գրաւէ՝ «հայրենի եւ ՀԲԸՄ-ի փառերգ»-էն ետք, զանց եղած է հիւրընկալ Իտալիոյ փառերգ...:

Ե Ր Կ Տ Ո Ղ Ե Ր

Այս թոնչքների վերընթաց դարում
Ամօթ չէ՞, որ մարդ սողա՛յ աշխարհում...:

Այնքան չեմ ատում բամբասողներին,
Որքան որ՝ նրանց լուռ լսողներին...:

Ես չեմ հասկանում, ես չեմ հասկանում
Ինչո՞ւ չեմ մարդիկ իրար հասկանում...:

Միայնակ աղբիւր. լա՛ց է լինում նա,
Զէ՛ որ ինքը կայ, բայց խմող չկայ...:

Վատերի մասին մի ասէք՝ վատ մարդ,
Եթէ նա վատն է՝ ինչո՞ւ ասել մարդ...:

Ե Ռ Ե Ա Կ Ն Ե Ր

Երկիրը մի կէտ՝ մեծ տիեզերքում.
Մի կէտ, բայց ծնում-մեռնում ենք ամդարձ,
Նոյնիսկ այդ փոքրիկ կէտը չտեսած...:

Ինչպէս որ փուշը չի դառնալու վարդ,
Այնպէս էլ կեանքում, ի՛նչ ուզէք արէք,
Մարդիկ կան՝ որոնք չեն դառնալու մարդ...:

Ամէն մարդ մի կերպ իրեն կը պահի,
Սակայն նա է մարդ՝ որ իր ոյծի չափ
Ապրեցնում է եւ ուրիշների...:

Ոչ մի բան այնքան տխուր չի կեանքում,
Երբ նա քեզ մօտ է ու լուսն է քեզ,
Բայց ուրիշին է վերջիշում մտքում...:

Քաղուած՝

*Արամայիս Սահակյան, Ես Բո Չափակն Եմ
Հայաստան: «Սովետական Գրող»
Հրատարակչություն Երեւան, 1986:*

ԿՐԹԱԹՈՇԱԿՆԵՐ ԵՒ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ - 2000

Միութեան յարգոյ անդամներուն եւ հետաքրքրուող անհատներուն՝ ի գիտութիւն, կը հրապարակենք 1999-2000 տարեշրջանին կատարուած կրթաթոշակներուն եւ յարակից ծախքերուն համար եղած «Սաթենիկ Ճ. Չազրր» Հիմնադրամի հոգատարութեամբ՝ յատկացումներուն ընդհանուր պատկերը. թէև, աւելի ամփոփ ձեւով՝ նոյն յատկացումները կ'երեւին նաև «Սաթենիկ Ճ. Չազրր» Թղթածրարին մէջ:

Հիմնարկի Անուն	Աշկրտի թիւ	Գումար Ե.Ո.	Համագումար Ե.Ո.
1- ՆՈՒԱԶ ՔԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ			
Գալուստեան Ազգ. Վարժարան	14	9 856	
Նուպարեան Ազգ. Վարժարան	10	15 597	
Նիւ Հորազըն Վարժարան	1	11 347	
Յատուկ կարիքներու վրժ. (Նուր Էլ Օամս)	1	20 000	56 798
2- ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ			
<i>ա- Գահիրէ</i>			
Ամերիկեան Համալսարան	4	45 000	
Այլ մասնաւոր համալսարաններ	13	60 456	105 456
<i>բ- Ադեքսանդրիա</i>			
	5	46 306	46 306
Այլ Ծախսեր	-	-	168
	48		208 728

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐՈՒ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

	Ե.Ո.
Կրթաթոշակներ	186 407
Երթեւեկ	12 194
Գիրքեր եւ այլն	9 959
Այլ ծախսեր	168
	<u>208 728</u>

Հ.Բ.Ը.Մ. - ԳԱՀԻՐԷ

**«ՍԱԹԵՆԻԿ Ծ. ՉԱԳԸՐ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ**

Գաճիքի ՀԲԸՄ-ի «Սաթենիկ Ծ. Չագըր» Հիմնադրամը՝ 2000-2001 տարեշրջանին համար, դրամական մրցանակներ պիտի տրամադրվե եզիպտահայ համայնքին մաս կազմող այն ուսանողներուն, որոնք փայլուն արդիւնքներ պիտի բերեն կրթական հանգրուանի աւարտական քննութիւններուն:

Այսպէս, մրցանակներ պիտի յատկացուին՝ նախակրթարանի, պատրաստականի, երկրորդականի եւ համալսարանական կրթութեան աւարտական կարգերու՝ պետական կամ համազօր քննութիւններու ներկայացող այն աշակերտներուն, որոնք 90% կամ աւելի արդիւնք ապահոված են:

Իրաքանջիր կրթական հանգրուանի համար, դրամական մրցանակները պիտի տրամադրուին հետեւեալ ձեւով.

Նախակրթարանի աւարտական դասարան	Ե.Ո.	100
Պատրաստականի աւարտական դասարան	Ե.Ո.	200
Երկրորդականի աւարտական դասարան	Ե.Ո.	500
Համալսարանի աւարտական տարի		
ա- Շատ լաւ արդիւնք	Ե.Ո.	800
բ- Գերազանց արդիւնք	Ե.Ո.	1000

Գաճիքի դիմորդները՝ իրենց ձեռք բերած կրթական արդիւնքը հաստատող փաստաթուղթը եւ անկէ պատճէն մը, պարտին ներկայացնել ՀԲԸՄ-ի Գաճիքի գրասենեակը:

Աղէքսանդրիոյ դիմորդները պարտին նոյն փաստաթուղթերը ներկայացնել Աղէքսանդրիոյ ՀԲԸՄ-ի վարչութեան:

Դիմումները ընդունելու վերջին պայմանաժամն է՝ 30 Օգոստոս 2001:

Մրցանակներու յանձնումը՝ Գաճիքի եւ Աղէքսանդրիոյ մէջ, պիտի կայանայ հանդիսատր իրադրութեամբ, Հոկտեմբեր 2001-ի ընթացքին:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

1 Յուլիս 2001-ին, յոյն գաղութին՝ Ս. Կոստանդիանոս եւ Ս. Հեղինէ Մայր տաճարին մէջ տեղի ունեցաւ պատկառութեամբ պարտղութիւնը՝ Գաբիրէի ՀԲԸՄ-ի անդամներէն, Տոքթ. եւ Տիկին Նորայր Սիմոնեաններուն դստեր՝ Օր. Գարոլինի ընդ Պրն. Եաննի Կրեկորիոսի:

«Տ.», Նորապսակ ամուսին կը մտայնենք անասկ երջանկութիւն, եւ անոնց ծնողներուն կը ներկայացնենք մեր խնդակցութիւնը:

ՏՈՔԹՈՐԱԿԱՆ՝ ԱԿՆԱԲՈՒԺՈՒՄԻ

Գաբիրէի Համալսարանի Ակնավիրարութեան Ֆագիլթի դասախօսներէն՝ Տոքթ. Տիգրան Յովակիմեան, վերջերս նոյն Համալսարանին մէջ պաշտպանած է իր գիտական թէզը եւ արժանացած տոքթորի տիտղոսին:

Բննիչ Ցանձնախումբը՝ քաղկացած երկրին ղեկավար փրոֆեսոր-տոքթորներէ, շատ բարձր գնահատած է ներկայացուած աւարտաճառին բովանդակած նորարարութիւնները:

«Տ.», Գաբիրէի ՀԲԸՄ-ի հաճակելի անդամին, ինչպէս նաեւ իր ծնողքին՝ Տէր եւ Տիկին Փիլպէր եւ Սեդա Յովակիմեաններուն կը յայտնենք Միութեան բոլոր շրջանակներուն խնդակցութիւնները:

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գաբիրէի ՀԲԸՄ-ի վերջերս անդամներէն՝ Օճնիկ եւ Ալիս Ալիքսանեաններուն եղբայրը, Ասագ Սարկաւազ Արամ Ամիրեան մահացաւ յառաջացած տարիքի մէջ, 7 Յունիս 2001-ին:

Գաբիրէի ՀԲԸՄ-ի անդամներէն՝ Տիար Փիրայր Տրդատեան, Յուլիսի 26-ին, կորսնցուց իր անձնուէր կողակիցը՝ Մարոն, նոյն առիթով, Տոքթ. Հրայր Տրդատեան կորսնցուց իր սիրատուն մայրը:

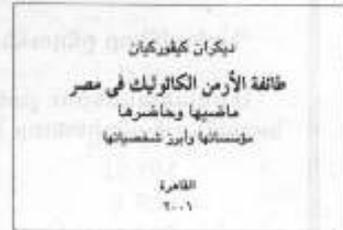
«Տ.», Այս տխուր առիթներով՝ հանգուցեալներու հարապատներուն կը յայտնենք խորապզգաց ցաւակցութիւններ:

Հ.Բ.Ը.Մ. - ԳԱՀԻՐԷ «ՍԱԹԵՆԻԿ Ծ. ՉԱԳԸՐ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ Հրատարակութեամբ Լոյս Տեսաւ

ԱՐԱԲԵՐԷՆԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ՝
Ընդ Մամլոյ

Ընթերցատէր անձեր՝ օրինակ մը ունենալու Քամար, Կոնստնդիոպոլիս, ՀԲԸՄ-ի Գաբիրէի գրասենեակը, 15 Էմսառ Էլ Տիմ փողոց, առաջին յարկ:

Հ.Բ.Ը.Մ.
ՄԵԼԿՈՆԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
2001-2002 Տարեշրջան

Մելգոնեան Կրթական Հաստատությունը 75 տարուան պատմություն ունեցող երկրորդական երկսեռ գիշերօթիկ և ցերեկեայ վարժարան է: Հաստատությունը օժտուած է արդի ուսումնական պահանջքները գոհացնող կառույցներով՝ տարրալուծարաններ, համակարգիչներ, գրադարան, մարզական համալիր: Մ.Կ.Հաստատության ուսումնական ծրագիրը համապարփակ է.

Հայերեն լեզու, գրականություն և պատմություն: Այլ ճիւղերը՝ անգլերենով:

Կը դասաւանդուի աշակերտի ծննդավայրի լեզուն (օրինակ՝ արաբերեն, յունարեն, պուկարերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն): Ինչպէս նաեւ այլ օտար լեզուի դասաւանդութիւն՝ բաւարար թիով խմբակ գոյանալու պարագային:

Հայերեն եւ անգլերեն լեզուներու անբաւարար մակարդակ ունեցող աշակերտներուն՝ մասնաւատուկ դասաւանդութիւն:

Դպրոցը ունի եօթը դասարան՝ (Ա. - Է.) 12 - 18 տարեկան աշակերտներու համար:

Ուսումնական ծրագիրը հիմնուած է միջազգային չափանիշերու և մակարդակներու վրայ, անգլիական GCE "O" Level-ի (Սովորական մակարդակ) եւ "A" Level (յառաջացած մակարդակ), IGCSE-ի, ինչպէս նաեւ ամերիկեան TOEFL, SAT I-ի եւ SAT II-ի պատրաստութեան:

Աշակերտները կը պատրաստուին բարձր ճանաչում ունեցող ամերիկեան եւ երոպական համալսարաններու ընդունման պայմաններուն համապատասխանող ծրագրով:

Հաստատութեան վկայականը ստացող շրջանաւարտները հնարատրութիւնը կ'ունենան իրենց բարձրագոյն ուսումը շարունակելու լաւագոյն համալսարաններու մէջ: (Ամերիկեան, Եւրոպական, Հայաստանի, Լիբանանեան):

Արտադասարանային ծրագրուած գործունէութիւններէն են՝ ճկարչութիւնը, պարարունեստը, երգչախումբը, փողերախումբը, լրագիրը, թատերականը, սկաուտական և մարզական շարժումները:

Հաստատութիւնս իր կարելին կ'ընէ ճիւղական սահմանափակ հնարատրութիւն ունեցող բայց ընդունակ եւ ջանասէր աշակերտներուն համար:

Յաւելեալ տեղեկութիւններ ստանալու, ինչպէս նաեւ արձանագրութեան համար կրնաք դիմել՝

A.G.B.U.- Melkonian Educational Institute
Administrations Office (attn. Mrs. I. Guevherian)
P.O.Box 21907, CY-1514, Nicosia, Cyprus
Tel: +357-2-422195 / 422204 Fax: +357-2-493155
E-Mail: agbumei@melkonian.ac.cy
www.melkonian.ac.cy